

زبان آتش است

¹ ای برادران من، بسیار معلّم نشوید، چونکه می‌دانید که بر ما دآوری سخت‌تر خواهد شد.² زیرا همگی ما بسیار می‌لغزیم. و اگر کسی در سخن گفتن نلغزد، او مرد کامل است و می‌تواند عنان تمام جسد خود را بکشد.³ و اینک، لگام را بر دهان اسبان می‌زنیم، تا مطیع ما شوند، و تمام بدن آنها را برمی‌گردانیم.⁴ اینک، کشتیها نیز چقدر بزرگ است و از بادهای سخت رانده می‌شود، لکن با سگان کوچک به هر طرفی که اراده ناخدا باشد، برگردانیده می‌شود.⁵ همچنان زبان نیز عضوی کوچک است و سخنان کبرآمیز می‌گوید. اینک، آتش کمی چه جنگل عظیمی را می‌سوزاند.⁶ و زبان آتشی است! آن عالم ناراستی در میان اعضای ما زبان است که تمام بدن را می‌آلاید و دایره کائنات را می‌سوزاند و از جهنّم سوخته می‌شود!⁷ زیرا که هر طبیعتی از وحوش و طیور و حشرات و حیوانات بحری از طبیعت انسان رام می‌شود و رام شده است.⁸ لکن زبان را کسی از مردمان نمی‌تواند رام کند؛ شرارتی سرکش و پر از زهر قاتل است!⁹ خدا و پدر را به آن متبارک می‌خوانیم، و به همان مردمان را که به صورت خدا آفریده شده‌اند، لعن می‌گوییم.¹⁰ از یک دهان برکت و لعنت بیرون می‌آید! ای برادران، شایسته نیست که چنین شود.¹¹ آیا چشمه از یک شکاف آب شیرین و شور جاری می‌سازد؟¹² یا می‌شود، ای برادران من، که درخت انجیر، زیتون یا درخت مو، انجیر بار آورد؟ و چشمه شور نمی‌تواند آب شیرین را موجود سازد.

تواضع حکمت

¹³ کیست در میان شما که حکیم و عالم باشد؟ پس اعمال خود را از سیرت نیکو به تواضع حکمت ظاهر بسازد.¹⁴ لکن اگر در دل خود حسد تلخ و تعصب دارد، فخر مکنید، و به ضدّ حقّ دروغ مگویید.¹⁵ این حکمت از بالا نازل نمی‌شود، بلکه دنیوی و نفسانی و شیطانی است.¹⁶ زیرا هرجایی که حسد و تعصب است، در آنجا فتنه و هر امر زشت موجود می‌باشد.¹⁷ لکن آن حکمت که از بالا است، اوّل طاهر است و بعد صلح‌آمیز و ملایم و نصیحت‌پذیر و پر از رحمت و میوه‌های نیکو و بی‌تردد و بی‌ریا.¹⁸ و میوه عدالت در سلامتی کاشته می‌شود برای آنانی که سلامتی را به عمل می‌آورند.

اللسان ناز

¹ لَا تَكُونُوا مُعَلِّمِينَ كَثِيرِينَ، يَا إِخْوَتِي، عَالِمِينَ أَنَّنَا نَأْخُذُ دَبْتَوَتَهُ أَعْظَمَ.² لَأَنَّنَا فِي أَسْبَاءَ كَثِيرَةٍ نَعْتَرُ جَمِيعَتَنَا، إِنْ كَانَ أَحَدٌ لَا يَغْتَرُ فِي الْكَلَامِ فَذَاكَ رَجُلٌ كَامِلٌ قَادِرٌ أَنْ يُلْجِمَ كُلَّ الْجَسَدِ أَيْضًا.³ هُوَذَا الْخَيْلُ تَصْعُ اللَّجْمِ فِي أَفْوَاهِهَا لِكَيْ تُطَاوَعَنَا فَنُدِيرَ جِسْمَهَا كُلَّهُ.⁴ هُوَذَا السُّفُنُ أَيْضًا، وَهِيَ عَظِيمَةٌ بِهَذَا الْمُقْدَارِ وَتَسُوْفُهَا رِبَاخٌ عَاصِيفَةٌ، تُدِيرُهَا دَفْعُهُ صَغِيرُهُ جَدًّا إِلَى حَيْثَمَا شَاءَ قَصْدُ الْمُدِيرِ.⁵ هَكَذَا اللِّسَانُ أَيْضًا هُوَ عُضْوٌ صَغِيرٌ وَتَقْنِجُزُ مُتَعَطِّمًا، هُوَذَا نَازٌ قَلِيلُهُ أَيْ وَفُودٌ تُخْرِقُ.⁶ قَالَ اللِّسَانُ نَازٌ، عَالَمُ الْإِنِّمِ، هَكَذَا جُعِلَ فِي أَعْصَانِنَا اللِّسَانُ الَّذِي يُدَسِّسُ الْجِسْمَ كُلَّهُ وَيُضْرِمُ دَائِرَةَ الْكَوْنِ وَيُضْرِمُ مِنْ جَهَنَّمَ. لِأَنَّ كُلَّ طَبْعٍ لِلْوُحُوشِ وَالطَّيُورِ وَالرَّحَاقَاتِ وَالْبَحْرِيَّاتِ يَدُلُّ وَقَدْ تَدَلَّلَ لِلطَّبْعِ الْبَشَرِيِّ.⁸ وَأَمَّا اللِّسَانُ فَلَا يَسْتَطِيعُ أَحَدٌ مِنَ النَّاسِ أَنْ يَدُلَّهُ، هُوَ سَرٌّ لَا يُضْبَطُ مَمْلُوءٌ سَمًّا مُمِيتًا، بِهِ تَبَارَكَ اللَّهُ الْآبَ وَبِهِ تَلْعَنُ النَّاسُ الَّذِينَ قَدْ تَكَوَّنُوا عَلَى شَيْءِ اللَّهِ.¹⁰ مِنَ الْقَمِ الْوَاحِدِ تَخْرُجُ بَرَكَتُهُ وَلَعْنَتُهُ، لَا يَصْلُحُ، يَا إِخْوَتِي، أَنْ تَكُونَ هَذِهِ الْأُمُورُ هَكَذَا.¹¹ أَلَعَلَّ يَتَّبِعُونَ بَيْعٌ مِنْ نَفْسٍ عَيْنٍ وَاجِدَةِ الْعَذَبِ وَالْمَرِّ؟¹² هَلْ تَقْدِرُ، يَا إِخْوَتِي، تَبْنِيَهُ أَنْ تَصْنَعَ زَيْتُونًا أَوْ كَرْمَةً تَبْنِي؟ وَلَا كَذَلِكَ يَتَّبِعُونَ يَصْنَعُ مَاءً مَالِحًا وَعَذْبًا.

وداعة الحكمة

¹³ مَنْ هُوَ حَكِيمٌ وَعَالِمٌ بَيْنَكُمْ قَلِيلٌ أَعْمَالُهُ بِاللَّصَرْفِ الْحَسَنِ فِي وَدَاعَةِ الْحِكْمَةِ. وَلَكِنْ إِنْ كَانَ لَكُمْ غَيْرُهُ مَرَّةً وَتَحَزَّبُ فِي قُلُوبِكُمْ فَلَا تَفْتَحِرُوا وَتَكْذِبُوا عَلَى الْحَقِّ.¹⁵ لَيْسَتْ هَذِهِ الْحِكْمَةُ تَازِلَةً مِنْ قَوِّ بَلْ هِيَ أَرْضِيَّةٌ نَفْسَانِيَّةٌ سَيِّطَانِيَّةٌ. لِأَنَّهُ حَيْثُ الْعَبْرَةُ وَالتَّحَزُّبُ هُنَاكَ التَّشْوِيشُ وَكُلُّ أَمْرٍ رَدِيءٍ.¹⁷ وَأَمَّا الْحِكْمَةُ الَّتِي مِنْ قَوِّ فَهِيَ أَوَّلًا طَاهِرَةٌ، ثُمَّ مُسَالِمَةٌ، مُتَرَفِّعَةٌ، مُدْعِنَةٌ، مَمْلُوءَةٌ رَحْمَةً وَأَنْمَارًا صَالِحَةً، عَدِيمَةُ الرِّبِّ وَالرِّبَاءِ.¹⁸ وَتَمَرُّ الْبِرِّ يَزْرَعُ فِي السَّلَامِ مِنَ الَّذِينَ يَقْعَلُونَ السَّلَامَ.